

OVERSKUDD

Epleplukkeren i Stovners hager

Ayoub Zannachi har nylig høstet mer enn tre tonn epler. Med på kjøpet kom nye vennskap mellom ungdom fra Stovner og Hvalstad asylmottak.

TEKST: HILDE FIRMAN FJELLSÅ
FOTO: TOM HENNING BRATLIE

Rådhuset i Oslo for to år siden: Ayoub Zannachi er tolv år og skal representere Haugenstua skole i ungdommens bystyremøte. Han går nølende inn i det digre bygget som huser hovedstadens administrasjon og politiske ledelse.

– Jeg var jo ikke politiker, bare et barn, sier Zannachi, som tvilte på hele opplegget.

Likevel skjedde det noe under de tunge tårnene som skulle vise seg å bli et vendepunkt:

– Det var da jeg oppdaget at politikk ikke bare er for gamle gråhåra menn som nærmer seg 50, sier Zannachi.

Han møtte ordføreren, fikk innblikk i de politiske prosessene og tenkte at dette, dette er noe for meg.

– Politikk er jo først og fremst alt. Jeg skjønnte at alt er politisk.

Nå har han det travelt med møter og aktiviteter nesten hver ettermiddag etter skolen. Ett prosjekt har tatt mye tid denne høsten, og Zannachi er en av drivkreftene som er del av Stovners ungdomsråd. Sammen med ungdommer fra asylmottak høster lokale ungdommer overskuddsepler fra hager i nabolaget. Eplene blir så til eplemosten Dugg, og overskuddet går til Redd Barnas arbeid for mindreårige på mottak.

– Vi måtte gjøre noe for å gi ungdom som er akkurat som oss et avbrekk i hverdagen, sier han.

Zannachi er aktiv i både ungdomsrådet og i Amnesty. Bak seg har han også en periode i AUF. I lokalmiljøet er han et kjent ansikt for flere som vet at de kan kontakte ham om alt mulig dersom de skulle trenge råd eller hjelp.

– Jeg er interessert i at alle skal ha det like bra som meg. Det handler om rettferdighet.

Han mener at ungdom i Groruddalen i Oslo møter mye fordommer og stigmatisering.

– Vi får rollen som den store stygge ulven. Det stemmer ikke, sukker han.

Folk er folk

Klokka er åtte på kvelden. Stovner flerbrukshus er fortsatt fullt av ungdom som planlegger hvordan ungdomsrådet kan gjøre enda flere aktiviteter. Fra kjøkkenet høres det skramling med bestikk og latter. Zannachi har vært her siden skolen

Moderne tider LIVET

AYOUB ZANNACHI

Alder: 14 år.

Sivilstatus: Bor på Stovner med mor og tre søsken.

Hvor er du i livet akkurat nå? Jeg føler jeg er veldig godt i gang og har funnet meg selv. Selv om det er en lang vei framover, så har jeg startet på noe som jeg vet er betydningsfullt.

PÅ SPARKET

Hva er din favorittbok?

– Den absolutte favoritten er serien «Eragon» av Christopher Paulini. Den vender jeg stadig tilbake til. Første gang jeg leste den, tror jeg var da jeg gikk i fjerde klasse. En helt fantastisk fantasybok som er skrevet på et litt mer voksent språk. I tillegg leste jeg nettopp «Tusen strålende soler» av Khaled Hosseini. Den var veldig bra.

Hva hører du på?

– I grunn det aller meste fra rap til rolig pop, bare ikke sånn black metal. Favoritten akkurat nå er Nicki Minaj – hun er jo rapdronninga. Ellers går det en del i Beyoncé, Kanye West og Drake.

Hva ser du på?

– Jeg har egentlig ikke tid til film og tv-serier. Bortsett fra tv-serien «The Walking Dead». Jeg elsker den. Det er den eneste serien jeg virkelig følger. Og oppfølgeren «Fear the Walking Dead» da.

var over for dagen. Forsiktig retter han på duken og plasserer lyset i midten. Han liker orden.

– Jeg prøver å sette en grense for meg selv. Jeg legger meg aldri seinere enn klokka elleve og passer på å ha helgene fri.

Men først og fremst er det vanskelig å la være å engasjere seg. Ayoub Zannachi har sterke meninger om det meste. Han prøver å skrive litt, men først og fremst liker han å snakke.

– Da føler jeg at jeg får kontakt. Jeg liker å prate direkte til folk.

Med sine 193 centimeter rager fjortenåringen høyt over bakken. Han har stødige blikk og bruker store ord med trygghet.

– Jeg ytrer meg alltid om det jeg mener. Til hvem som helst, men ikke alltid når som helst. Det er en grei leveregel, sier han.

Det har folk fått merke. Zannachi har vært med på å starte en nasjonal bølge som skulle bli kjent som kampanjen «Bort med fraværgrensa!». Mange tusen ungdommer engasjerte seg mot regjeringens nye regler om fravær.

– Hvis jeg mener noe, så prøver jeg å få det gjort, sier han.

Nå er det Sylvi Listhaugs innstramminger ovenfor flyktninger som engasjerer han mest.

– Det virker som at man har glemt at folk er folk, også de som kommer fra krigsherjede land, sier han og rister oppgitt på hodet.

– Det er som at man har mistet helt mål og mening. Det handler om at vi dropper de moralske og etiske forpliktelsene vi har overfor menneskeheten når vi lar Middelhavet bli til en massegrav.

Al Jazeera på skjermen

Middagsbordet hjemme hos familien har alltid vært et sted for diskusjoner. Temaene kan dreie seg om alt fra avgiftspolitik til skolepolitikk og ikke minst utenrikspolitikk. Sammen med moren, som er fra Marokko, følger han også med på arabisk nyhetsdekning.

– Jeg er ikke like stødige i arabisk lenger, men jeg følger med og forstår en del, sier han.

Han har særlig merket seg forskjellen mellom norske og arabiske medier i dekningen av Syria.

– Al Jazeera har for eksempel en tydeligere plassering av ansvar for situasjonen på Bashar al-Assad,

«Jeg skjønner at jeg kanskje er litt moden for alderen»

AYOUB ZANNACHI

mens norske medier nok er litt mer forsiktede.

Han mener at arabiske nyheter også lever seg mer inn i krisesituasjoner.

– De er midt oppi det og sender live fra Aleppo i all sin grufullhet.

Bildene inno i stua fører til store diskusjoner om hva løsningen er.

– I familien vår er vi uenige om framgangsmåten, selv om vi er enige om målet om fred, og at dagens regime må styrtes og erstattes av et demokrati. Men jeg mener at bildet også er større, særlig når Russland er involvert.

Bernie-fan

Eplemostprosjektet hefter seg også på verdenspolitikken, ved at Dugg

SLANG: Ayoub Zannachi plukker overskuddsepler fra hager i nabolaget på Stovner sammen med ungdommer fra asylmottak i nærheten. Eplene blir til mosten Dugg, og Zannachi får klatret litt i trærne.

skal lanseres på selveste FN-dagen, 24. oktober. Det har alltid vært en dag som blir markert på Stovner, forteller Ayoub.

Derfor var det helt naturlig å koble prosjektet med å knytte vennskapsbånd mellom folk fra hele verden til dagen for verdensfred. Selv om han mener at FN-dagen er en symbolsk viktig dag, har han også sine meninger om hvordan FN-systemet kan reformeres.

– Selv om jeg støtter FN's arbeid for verdensfred, er jeg ikke enig i alt FN gjør, sier han. Han peker på at den virkelige makten er konsentrert på for få hender.

– Det er i grunn helt hårreisende at noen kan sitte på toppen og herse med alle, og at de som har mest makt fra før, skal få enda mer. Han trekker fram eksempler:

– USA blokkerer palestineres rettigheter gjennom å legge ned veto i Sikkerhetsrådet, og Russland stemmer konsekvent ned klimapolitikk.

Heller ikke amerikansk politikk slipper unna Ayoub's kritiske blikk. Han mener at USA kunne fått bedre ledere enn de to som nå er på valg.

– Vi snakker om en nasjon med 321

millioner innbyggere, og dette er det de klarer å hoste opp.

Helst skulle han sett at USAs nye president het Bernie Sanders.

– Han er en sosialdemokrat, og det er jeg også. Sanders kunne fått orden på økonomien og endret hvordan USA oppfører seg i internasjonale forum.

Bokorm

Zannachi trekker pusten og tar en tenkepause etter de utenrikspolitiske utlegningene.

– Jeg skjønner at jeg kanskje er litt moden for alderen, ler han.

Han forteller at han ofte blir tatt for å være eldre enn det han er.

– Det tar jeg uansett som et kompliment på at jeg er et reflektert menneske.

Da han gikk på barneskolen, følte han seg som en helt vanlig, normal gutt. Men etter hvert som han ble eldre, opplevde han at han ikke delte interesser med dem som var like gamle som ham. Fotball og organisert aktivitet har aldri fengst.

– Søskenene mine derimot, de er idrettsfolk og gode til det, smiler han.

Han forteller at han begynte å

«Jeg klatrer i trær hvis jeg vil»

AYOUB ZANNACHI

være sammen med ungdommer som var litt eldre.

– Man sier at på videregående så starter det, da ser du verden. Du møter folk fra hele Oslo. Men det kom mye tidligere for meg.

Tidlig kom også bøkene.

– Bøkene verden er noe fantastisk alle burde oppleve, sier han.

For noen år siden fikk han delta i juryen til tekstaksjonen, en antologi med utdrag fra bøker som Foreningen les utgir hvert år til landets ungdomsskoler. Målet er å øke leselysten.

– Vi skulle finne bøker som tok tak i leseren. Jeg ble overrasket over hvor mange typer bøker som finnes der ute, sier han.

Selv sluker han alt fra fantasybøker til biografier. Det meste av politikerbiografiene styrer han likevel unna foreløpig.

– De gjør jo ofte det samme, så det kan bli litt kjedelig, ler han.

– Først er de elevrådsledere, så er de ungdomspolitikere, og så er de voksenpolitikere. Men det blir nok til at jeg tar fatt på dem også; jeg er jo en lesehest.

Tyvstart

Skolen tar han også seriøst. Selv om han fortsatt går på ungdomsskolen, er han ukentlig innom Stovner videregående skole. Der tar han forsert løp i engelsk, som betyr at han har tyvstartet på den videregående språkopplæringen.

– Har du tyvstartet litt på voksenlivet også?

– Ja, kanskje. Jeg angret ikke på veien jeg har gått. Men jeg klatrer i trær hvis jeg vil. Og spør du kompisene mine, vil de si at jeg har ekstremt barnslig humor.

Framover håper han at det blir enda mer klatring, særlig i epletrær. Gjerne sammen med nye venner fra blant annet Eritrea og Syria.

Ute er det blitt stummende mørkt. Snart skal Zannachi hjem til moren sin og de tre søsknene. Han skal bare ordne noen flere ting først.

livet@klassekampen.no